

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'EDUCACIÓ

10542 *Reial decret 861/2010, de 2 de juliol, pel qual es modifica el Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials.*

La profunda reforma que va suposar la nova estructuració dels ensenyaments i títols universitaris oficials concebuda per la Llei orgànica 4/2007, de 12 d'abril, per la qual es modifica la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, va ser concretada i duta a la pràctica per mitjà del Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials.

Aquesta norma reglamentària va dotar el sistema dels mecanismes necessaris per poder dur a terme la transcendental transformació del sistema universitari espanyol en el seu procés de convergència amb l'Espai Europeu d'Educació Superior, de manera que es complien els compromisos adquirits pel Govern en subscriure la Declaració de Bolonya i, en particular, el mandat de portar a terme l'adaptació de tots els ensenyaments a la nova estructura l'any 2010.

Així, el primer gran repte al qual s'enfrontava la universitat espanyola, que és el de la completa transformació de la seva oferta d'ensenyaments per adaptar-la a les exigències de la nova ordenació, està pròxim a ser culminat, atès que en el curs acadèmic 2010-2011 ja s'haurà generalitzat la implantació dels nous títols de grau, màster i doctor, molts dels quals ja s'estan impartint actualment en la pràctica totalitat de les universitats espanyoles.

En aquest context, el procediment de verificació dels títols universitaris oficials es configura com un dels eixos fonamentals sobre els quals es vertebrava la reforma universitària, per la qual cosa l'experiència acumulada en l'aplicació d'aquest procediment ha posat de manifest la necessitat d'introduir-hi determinades modificacions.

Sobre aquesta manera, la present norma introdueix els ajustos necessaris a fi de garantir més fluïdesa i eficàcia en els criteris i procediments establerts pel Reial decret abans esmentat que ara es modifica. Així, entre altres aspectes, s'introdueixen ara noves possibilitats en matèria de reconeixement de crèdits per part de les universitats; es possibilita que les universitats completin el disseny dels seus títols de grau amb la introducció de mencions o itineraris al·lusius a una concreta intensificació curricular; s'estén l'habilitació per emetre el preceptiu informe d'avaluació en el procediment de verificació, a més de a l'ANECA a altres òrgans d'avaluació de les comunitats autònomes i, finalment, es revisen els procediments de verificació, modificació, seguiment i renovació de l'acreditació amb la finalitat de dotar-los d'una definició millor.

Sobre aquest Reial decret n'han emès informe favorable el Consell d'Universitats, la Conferència General de Política Universitària i el Ministeri de Política Territorial. Durant el procés d'elaboració, a més, han estat consultades les organitzacions professionals.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Educació, amb l'aprovació prèvia de la ministra de la Presidència, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 2 de juliol de 2010,

DISPOSO:

Article únic. *Modificació del Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials.*

El Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials, es modifica en els termes següents:

U. Es modifica l'apartat 4 de l'article 3, que queda redactat de la manera següent:

«Les universitats, mitjançant conveni amb altres universitats nacionals o estrangeres, poden organitzar ensenyaments conjunts conduents a l'obtenció d'un únic títol oficial de graduat o graduada, màster universitari o doctor o doctora. Amb aquesta finalitat, el pla d'estudis ha d'incloure el corresponent conveni on s'ha d'especificar, com a mínim, quina universitat és responsable de la custòdia dels expedients dels estudiants i de l'expedició i registre del títol, així com el procediment de modificació o extinció de plans d'estudis. En el supòsit de convenis amb universitats estrangeres, s'hi ha d'adjuntar una certificació expedida per l'autoritat competent o, si s'escau, per l'entitat acreditadora, del caràcter oficial o acreditat de la universitat o universitats estrangeres de què es tracti. En tot cas, la universitat espanyola ha de custodiar els expedients dels títols que expedeixi.

A aquests efectes s'entén per títol conjunt el corresponent a un únic pla d'estudis oficial dissenyat per dues o més universitats, espanyoles o estrangeres, que han subscrit el corresponent conveni de col·laboració i que han presentat una única sol·licitud de verificació, a efectes del procediment que estableix l'article 25 d'aquest Reial decret. Aquesta sol·licitud ha d'estar subscrita per totes les universitats participants que, així mateix, han de designar a quina correspon la representació en el procediment esmentat.»

Dos. Es fa una nova redacció de l'article 6, que queda redactat en els termes següents:

«Article 6. *Reconeixement i transferència de crèdits.*

1. Amb l'objectiu de fer efectiva la mobilitat d'estudiants, tant a dins del territori nacional com a fora, les universitats han d'elaborar i fer pública la seva normativa sobre el sistema de reconeixement i transferència de crèdits, amb subjecció als criteris generals que sobre el particular estableix aquest Reial decret.

2. A l'efecte del que preveu aquest Reial decret, s'entén per reconeixement l'acceptació per una universitat dels crèdits que, havent estat obtinguts en uns ensenyaments oficials, en la mateixa universitat o en una altra, són computats en altres de diferents als efectes de l'obtenció d'un títol oficial. Així mateix, poden ser objecte de reconeixement els crèdits cursats en altres ensenyaments superiors oficials o en ensenyaments universitaris conduents a l'obtenció d'altres títols, a què es refereix l'article 34.1 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats.

L'experiència laboral i professional acreditada també pot ser reconeguda en forma de crèdits que computen als efectes de l'obtenció d'un títol oficial, sempre que aquesta experiència estigui relacionada amb les competències inherents a aquest títol.

En tot cas no poden ser objecte de reconeixement els crèdits corresponents als treballs de fi de grau i màster.

3. El nombre de crèdits que siguin objecte de reconeixement a partir d'experiència professional o laboral i d'ensenyaments universitaris no oficials no pot ser superior, en conjunt, al 15 per cent del total de crèdits que constitueixen el pla d'estudis. El reconeixement d'aquests crèdits no incorpora la seva qualificació per la qual cosa no computen als efectes de baremació de l'expedient.

4. No obstant això, els crèdits procedents de títols propis, excepcionalment, poden ser objecte de reconeixement en un percentatge superior a l'indicat en el paràgraf anterior o, si s'escau, poden ser objecte de reconeixements en la seva totalitat sempre que el corresponent títol propi hagi estat extingit i substituït per un títol oficial.

A aquest efecte, en la memòria de verificació del nou pla d'estudis proposat i presentat per a verificació s'hi ha de fer constar aquesta circumstància i s'hi ha d'adjuntar, a més del que disposa l'annex I d'aquest Reial decret, el disseny curricular

relatiu al títol propi, en el qual hi ha de constar: nombre de crèdits, planificació dels ensenyaments, objectius, competències, criteris d'avaluació, criteris de qualificació i obtenció de la nota mitjana de l'expedient, projecte final de grau o de màster, etc., a fi que l'Agència d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació (ANECA) o l'òrgan d'avaluació que la Llei de les comunitats autònomes determinin, comprovi que el títol que es presenta per a verificació té prou identitat amb el títol propi anterior i es pronuncii en relació amb el reconeixement de crèdits proposat per la universitat.

5. En tot cas, les universitats han d'incloure i justificar en la memòria dels plans d'estudis que presentin per a verificació els criteris de reconeixement de crèdits a què es refereix aquest article.

6. La transferència de crèdits implica que, en els documents acadèmics oficials acreditatius dels ensenyaments seguits per cada estudiant, s'han d'incloure tots els crèdits obtinguts en ensenyaments oficials cursats anteriorment, en la mateixa universitat o en una altra, que no hagin conduït a l'obtenció d'un títol oficial.

7. Tots els crèdits obtinguts per l'estudiant en ensenyaments oficials cursats en qualsevol universitat, els transferits, els reconeguts i els superats per a l'obtenció del corresponent títol han de ser inclosos en el seu expedient acadèmic i reflectits en el suplement europeu al títol, que regula el Reial decret 1044/2003, d'1 d'agost, pel qual s'estableix el procediment per a l'expedició per part de les universitats del suplement europeu al títol.»

Tres. L'apartat 3 de l'article 9 queda redactat de la manera següent:

«3. El disseny dels títols de grau pot incorporar mencions al·lusives a itineraris o intensificacions curriculars sempre que aquestes hagin estat previstes en la memòria del pla d'estudis a efectes del procediment de verificació a què es refereixen els articles 24 i 25 d'aquest Reial decret.

La denominació dels títols de graduat és: graduat o graduada en T, amb menció, si s'escau, en M, per la universitat U, en què T és el nom específic del títol, M el corresponent a la menció, i U la denominació de la universitat que expedeix el títol.

En el suplement europeu al títol, d'acord amb les normes que el regulin, s'ha de fer referència a la branca de coneixement en què el títol s'incardini. En tot cas, les administracions públiques han de vetllar perquè la denominació del títol estigui d'acord amb el seu contingut, i si s'escau, amb la normativa específica d'aplicació, coherent amb la seva disciplina i no condueixi a error sobre el seu nivell o efectes acadèmics ni a confusió sobre el seu contingut i, si s'escau, efectes professionals.»

Quatre. Es modifica l'apartat 3 de l'article 10, que queda redactat de la manera següent:

«3. Els títols oficials de màster universitari poden incorporar especialitats en la programació dels seus ensenyaments que es corresponguin amb el seu àmbit científic, humanístic, tecnològic o professional, sempre que hagin estat previstes en la memòria del pla d'estudis a efectes del procediment de verificació a què es refereixen els articles 24 i 25 d'aquest Reial decret. En tot cas, les administracions públiques han de vetllar perquè la denominació del títol estigui d'acord amb el seu contingut i, si s'escau, amb la normativa específica aplicable, i no condueixi a error sobre el seu nivell o efectes acadèmics ni a confusió sobre el seu contingut i, si s'escau, efectes professionals.

La denominació d'aquests títols és màster universitari en T, si s'escau, en l'especialitat E, per la universitat U, en què T és el nom específic del títol, E el de l'especialitat i U la denominació de la universitat que l'expedeix.»

Cinc. Es modifiquen els apartats 5, 8 i 9 de l'article 12, que queden redactats de la manera següent:

«5. El pla d'estudis ha de contenir un mínim de 60 crèdits de formació bàsica, dels quals com a mínim 36 han d'estar vinculats a algunes de les matèries que

figuren a l'annex II d'aquest Reial decret per a la branca de coneixement a què es pretengui adscriure el títol i s'han de concretar en assignatures amb un mínim de 6 crèdits cadascuna, que s'han d'oferir a la primera meitat del pla d'estudis.

Els crèdits restants fins a 60, si s'escau, han d'estar configurats per matèries bàsiques de la mateixa branca de coneixement o altres de les incloses a l'annex II, o per altres matèries sempre que es justifiqui el seu caràcter bàsic per a la formació inicial de l'estudiant o el seu caràcter transversal.»

«8. D'acord amb l'article 46.2.i) de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, els estudiants poden obtenir reconeixement acadèmic en crèdits per la participació en activitats universitàries culturals, esportives, de representació estudiantil, solidàries i de cooperació. A aquest efecte, el pla d'estudis ha de preveure la possibilitat que els estudiants obtinguin un reconeixement de com a mínim 6 crèdits sobre el total de l'esmentat pla d'estudis, per la participació en les activitats esmentades.»

«9. Quan es tracti de títols que habilitin per a l'exercici d'activitats professionals regulades a Espanya, el Govern ha d'establir les condicions a què s'han d'adequar els corresponents plans d'estudis que, a més, s'han d'ajustar, si s'escau, a la normativa europea aplicable. Aquests plans d'estudis, en tot cas, s'han de dissenyar de manera que permetin obtenir les competències necessàries per exercir aquesta professió. A aquests efectes la universitat ha de justificar l'adequació del pla d'estudis a les condicions esmentades.

Fins a l'aprovació de la Llei de serveis professionals, excepcionalment, i només en els supòsits en què la normativa comunitària imposi especials exigències de formació, el Govern pot establir les condicions a què es refereix el paràgraf anterior, tot i que el corresponent títol de grau no habiliti per a l'exercici professional de què es tracti però constitueixi requisit d'accés al títol de màster que, si s'escau, s'hagi determinat com a habilitador.»

Sis. Es modifiquen les lletres a) i c) de l'article 13, que queden redactades de la manera següent.

«a) Sempre que el títol al qual es pretén accedir pertanyi a la mateixa branca de coneixement, han de ser objecte de reconeixement com a mínim 36 crèdits corresponents a matèries de formació bàsica de la dita branca.»

«c) La resta dels crèdits poden ser reconeguts per la universitat tenint en compte l'adequació entre les competències i coneixements adquirits, o bé en altres matèries o ensenyaments cursats per l'estudiant o bé associats a una prèvia experiència professional i els previstos en el pla d'estudis o bé que tinguin caràcter transversal.»

Set. Es modifica l'apartat 1 de l'article 14, que queda redactat de la manera següent.

«1. L'accés als ensenyaments oficials de grau es regeix d'acord amb el que disposa el Reial decret 1892/2008, de 14 de novembre, pel qual es regulen les condicions per a l'accés als ensenyaments universitaris oficials de grau i els procediments d'admissió a les universitats públiques espanyoles, modificat pel Reial decret 558/2010, de 7 de maig.»

Vuit. Es modifica l'apartat 2 de l'article 15, que queda redactat en els termes següents:

«2. Els plans d'estudis conduents a l'obtenció dels títols de màster universitari han de tenir entre 60 i 120 crèdits, que han de contenir tota la formació teòrica i pràctica que l'estudiant hagi d'adquirir: matèries obligatòries, matèries optatives, seminaris, pràctiques externes, treballs dirigits, treball de fi de màster, activitats d'avaluació, i altres que siguin necessàries segons les característiques pròpies de cada títol.

La universitat ha de proposar l'adscripció del corresponent títol de màster universitari a alguna de les branques de coneixement indicades a l'article 12.4.

L'adscripció esmentada és aplicable igualment en els casos en què el títol estigui relacionat amb més d'una disciplina i s'ha de fer respecte de la principal.»

Nou. Es modifica l'apartat 1 de l'article 16 que queda redactat en els termes següents:

«1. Per accedir als ensenyaments oficials de màster és necessari estar en possessió d'un títol universitari oficial espanyol o un altre expedit per una institució d'educació superior pertanyent a un altre Estat integrant de l'Espai Europeu d'Educació Superior que faculti en aquest per a l'accés a ensenyaments de màster.»

Deu. Es modifica l'apartat 2 de l'article 17, que queda redactat de la manera següent.

«2. La universitat ha d'incloure els procediments i requisits d'admissió en el pla d'estudis, entre els quals poden figurar complements formatius en algunes disciplines, en funció de la formació prèvia acreditada per l'estudiant. Els complements formatius esmentats poden formar part del màster sempre que el nombre total de crèdits que s'han de cursar no superi els 120.

En tot cas, tant si formen part o no del màster, els crèdits corresponents als complements formatius tenen, als efectes de preus públics i de concessió de beques i ajudes a l'estudi la consideració de crèdits de nivell de màster.»

Onze. Es modifiquen els apartats 2 i 3 de l'article 24, que queden redactats de la manera següent.

«2. Abans del transcurs de sis anys a comptar de la data de la seva verificació inicial o des de la de la seva última acreditació, els títols universitaris oficials de grau i doctorat han d'haver renovat la seva acreditació d'acord amb el procediment i terminis que les comunitats autònomes estableixin en relació amb les universitats del seu àmbit competencial, en el marc del que disposa l'article 27. Així mateix, els títols de màster s'han de sotmetre al procediment indicat abans del transcurs de quatre anys.

3. A aquests efectes l'Agència Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació (ANECA) i els òrgans d'avaluació que la Llei de les comunitats autònomes determini i que compleixin els criteris i estàndards de qualitat establerts per la Comissió Europea mitjançant la superació d'una avaluació externa que els permeti ser membres de ple dret de l'Associació Europea per a l'Assegurament de la Qualitat de l'Educació Superior (European Association for Quality Assurance in Higher Education) –ENQA– i estar inscrites en el Registre Europeu d'Agències de Qualitat –EQAR– han d'establir conjuntament els protocols d'avaluació necessaris per a la verificació i acreditació d'acord amb estàndards internacionals de qualitat i conforme al que disposa aquest Reial decret.»

Dotze. Es modifica l'article 25, que queda redactat de la manera següent:

«Article 25. *Procediment de verificació.*

1. El pla d'estudis elaborat per la universitat s'ha d'enviar al Consell d'Universitats per a la seva verificació a través de la Secretaria d'aquest òrgan, que ha de comprovar si s'ajusta als requisits que estableix aquest Reial decret, així com al que disposa l'annex I.

En cas que hi hagi deficiències, el pla d'estudis s'ha de tornar a la universitat perquè en faci les modificacions oportunes en el termini de 10 dies naturals, amb indicació que si no ho fa s'ha de considerar que desisteix de la seva petició d'acord

amb el que estableix l'article 71 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

2. Una vegada complert el tràmit a què es refereix l'apartat anterior, i de conformitat amb la normativa vigent, el pla d'estudis ha de ser enviat a l'ANECA o al corresponent òrgan d'avaluació, als efectes d'elaboració de l'informe d'avaluació, que té el caràcter preceptiu i determinant a què es refereix l'article 42.5.c de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

3. L'ANECA o, si s'escau, els òrgans d'avaluació que la Llei de les comunitats autònomes determini, que compleixin els requisits establerts a l'article 24.3 anterior, han d'avaluar els plans d'estudis, d'acord amb els protocols de verificació a què es refereix l'article 24.3 d'aquest Reial decret.

4. L'avaluació del pla d'estudis l'ha de fer una Comissió formada per experts de l'àmbit acadèmic i professional. Aquests experts han de ser avaluadors independents i de reconegut prestigi designats en cada cas per l'ANECA o pels respectius òrgans d'avaluació.

5. L'òrgan d'avaluació corresponent ha d'elaborar una proposta d'informe que s'ha d'expressar, de forma motivada, en termes favorables al pla d'estudis o ha d'indicar els aspectes que necessàriament han de ser modificats a fi d'obtenir un informe favorable. Aquest informe l'ha d'enviar ANECA o el corresponent òrgan d'avaluació a la universitat perquè pugui presentar al·legacions en el termini de 20 dies naturals.

6. Una vegada conclòs el termini i valorades, si s'escau, les al·legacions, l'ANECA o l'òrgan d'avaluació corresponent ha d'elaborar l'informe d'avaluació que pot ser favorable o desfavorable i l'ha de remetre a la universitat sol·licitant, al Consell d'Universitats i al Ministeri d'Educació.

7. Una vegada rebut pel Consell d'Universitats l'informe favorable, aquest ha de comprovar la denominació proposada per al títol, la seva coherència amb el pla d'estudis, així com l'adequació del dit pla a les previsions d'aquest Reial decret, i ha de dictar resolució de verificació que pot ser positiva, si es compleixen les condicions assenyalades, o negativa, en cas contrari. Si l'informe rebut és desfavorable, el Consell d'Universitats ha de dictar resolució negativa.

En els dos casos la resolució s'ha de dictar en el termini de 6 mesos des de la data d'entrada de la sol·licitud de verificació en el Consell d'Universitats. La falta de resolució expressa en el termini esmentat permet considerar desestimada la sol·licitud.

8. El Consell d'Universitats ha de comunicar la resolució de verificació al Ministeri d'Educació, a la Comunitat Autònoma o comunitats autònomes interessades i a la universitat o universitats proposants.

9. Contra la resolució de verificació, la universitat pot recórrer davant la Presidència del Consell d'Universitats, en el termini d'un mes des de la seva notificació. En el cas de ser admesa a tràmit la reclamació, aquesta l'ha de valorar una comissió designada a l'efecte per l'òrgan esmentat i formada per experts que no hagin intervingut en l'avaluació que ha conduït a la resolució negativa. Aquesta comissió ha d'examinar l'expedient relatiu a la verificació per vetllar per les garanties establertes i pot ratificar la resolució o, si s'escau, acceptar la reclamació i remetre-la a l'ANECA o al corresponent òrgan d'avaluació, i indicar de manera concreta els aspectes de l'avaluació que han de ser revisats, tot això en un termini màxim de tres mesos a comptar de la interposició de la reclamació.

10. L'examen de la reclamació s'ha de basar exclusivament en la memòria del pla d'estudis proposat per la universitat i tota la documentació que conté l'expedient, per la qual cosa no és objecte de consideració informació addicional a l'aportada durant el procés d'avaluació tret de possibles aclariments sobre la informació inicialment presentada.

11. L'ANECA o l'òrgan d'avaluació corresponent ha d'analitzar els aspectes que assenyala el Consell d'Universitats i ha de remetre el corresponent informe en el termini màxim d'un mes. Un cop rebut l'informe, el Consell d'Universitats ha d'emetre la resolució definitiva en el termini de dos mesos, que exhaureix la via administrativa i s'ha de comunicar a la universitat, a la corresponent comunitat autònoma i al Ministeri d'Educació. La falta de resolució expressa en el dit termini ha de permetre considerar desestimada la reclamació.»

Tretze. S'afegeix un nou apartat 3 a l'article 26 amb la redacció següent:

«3. Una vegada que el Govern hagi aprovat el caràcter oficial del títol, el rector de la Universitat ha d'ordenar publicar el pla d'estudis en el "Butlletí Oficial de l'Estat" i en el diari oficial de la corresponent comunitat autònoma.

A aquests efectes la publicació ha de recollir els termes expressats a l'apartat 5.1 de la memòria inclosa a l'annex I d'aquest Reial decret.»

Catorze. Es modifica l'article 27 que passa a tenir una nova denominació i queda redactat de la manera següent.

«Article 27. Seguiment dels títols inscrits en el Registre d'universitats, centres i títols (RUCT).»

1. Una vegada iniciada la implantació dels ensenyaments corresponents als títols oficials inscrits en el Registre d'universitats, centres i títols (RUCT), l'ANECA o els òrgans d'avaluació que la Llei de les comunitats autònomes determini han de portar a terme el seguiment del compliment del projecte inclòs en el pla d'estudis verificat pel Consell d'Universitats.

2. A l'efecte del que estableix l'apartat anterior, l'ANECA i els corresponents òrgans d'avaluació en col·laboració amb el Ministeri d'Educació i les corresponent comunitats autònomes han d'elaborar conjuntament un protocol que ha d'incloure la definició d'un mínim de criteris i indicadors bàsics comuns per al procediment de seguiment de plans d'estudi. A efectes de l'establiment dels criteris i indicadors bàsics esmentats, els òrgans assenyalats han d'impulsar, amb caràcter previ, la realització d'experiències pilot sobre plans d'estudis que hagin conclòs el seu segon any d'implantació.»

Quinze. S'afegeix un nou article 27 bis, que queda redactat en els termes següents:

«Article 27 bis. Renovació de l'acreditació dels títols.»

1. La renovació de l'acreditació dels títols universitaris oficials s'ha de produir en els termes i terminis previstos a l'article 24.2, quan aquests obtinguin la corresponent resolució del Consell d'Universitats, amb l'informe previ favorable emès per l'ANECA o els òrgans d'avaluació que la Llei de les comunitats autònomes determini.

2. Amb aquesta finalitat, la universitat ha d'efectuar la corresponent sol·licitud d'acord amb el procediment i terminis que les comunitats autònomes estableixin per als seus respectius àmbits competencials.

3. Una vegada instruït l'expedient, l'òrgan competent de la comunitat autònoma ha de remetre a l'ANECA o al corresponent òrgan d'avaluació la sol·licitud d'informe a fi de comprovar que el pla d'estudis s'està portant a terme d'acord amb el seu projecte inicial, mitjançant una avaluació que ha d'incloure, en tot cas, una visita d'experts externs a la universitat.

4. L'òrgan d'avaluació corresponent ha d'elaborar una proposta d'informe que s'ha d'expressar, de manera motivada, en termes favorables a la renovació de l'acreditació o, si s'escau, ha d'indicar els aspectes que necessàriament han de ser modificats a fi d'obtenir un informe favorable. Aquest informe ha de ser enviat per

l'ANECA o pel corresponent òrgan d'avaluació a la universitat perquè pugui presentar al·legacions en el termini de 20 dies naturals.

5. Una vegada conclòs el termini i valorades, si s'escau, les al·legacions, l'ANECA o l'òrgan d'avaluació corresponent ha d'elaborar l'informe d'avaluació, que pot ser favorable o desfavorable, i l'ha de remetre a la universitat sol·licitant, al Consell d'Universitats, al Ministeri d'Educació i a la comunitat autònoma o comunitats autònomes corresponents.

6. Un cop rebut l'informe, el Consell d'Universitats ha de dictar en el termini d'un mes i en tot cas abans de sis mesos des de la sol·licitud de la universitat a què es refereix l'apartat 2 la corresponent resolució, que ha de comunicar al Ministeri d'Educació, a la comunitat o comunitats autònomes i a la universitat. La falta de resolució expressa en el dit termini permet considerar estimada la sol·licitud.

7. Contra la resolució a què es refereix l'apartat anterior la universitat pot recórrer davant la presidència del Consell d'Universitats en el termini d'un mes, que s'ha de substanciar d'acord amb el procediment que estableixen els apartats 9 i següents de l'article 25.

8. Una vegada dictada la resolució, el Ministeri d'Educació l'ha de comunicar al RUCT, que en cas de ser estimatòria ha de procedir a la inscripció de la corresponent renovació de l'acreditació a què es refereix l'apartat 1. En cas de ser desestimària, el títol és baixa en el registre esmentat i perd el seu caràcter oficial i validesa en tot el territori nacional. En aquest últim cas, la corresponent resolució ha de declarar extingit el pla d'estudis i ha de preveure les mesures adequades que garanteixin els drets acadèmics dels estudiants que estiguin cursant els dits estudis.

9. La Conferència General de Política Universitària ha d'aprovar els criteris de coordinació, cooperació i reconeixement mutu per a la participació en el procediment a què es refereix aquest article.»

Setze. Es fa una nova redacció de l'article 28 en els termes següents:

«Article 28. *Modificació dels plans d'estudis conduents a l'obtenció de títols oficials ja verificats.*

1. Les modificacions dels plans d'estudis a què es refereix el present Reial decret han de ser aprovades per les universitats, en la forma que determinin els seus estatuts o normes d'organització i funcionament i, si s'escau, les corresponents normatives autonòmiques que han de preservar l'autonomia acadèmica de les universitats.

2. En cas que aquestes modificacions afectin el contingut dels assentaments registrals relatius a títols oficials inscrits en el RUCT, han de ser notificades al Consell d'Universitats a través de la secretaria de l'òrgan esmentat, que les ha d'enviar per al seu informe a l'ANECA o a l'òrgan corresponent que hagi efectuat l'avaluació en el procediment de verificació a què es refereix l'article 25. El dit informe té el caràcter preceptiu i determinant a què es refereix l'article 42.5.c de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

En el supòsit que aquestes modificacions no suposin, segons el parer de les comissions a què es refereix l'article 25, un canvi en la naturalesa i objectius del títol inscrit, l'ANECA o l'òrgan d'avaluació corresponent ha d'acceptar les modificacions proposades i ha d'informar a universitat sol·licitant, el Ministeri d'Educació i la comunitat autònoma o comunitats autònomes corresponents, en el termini de tres mesos des de la data de recepció de la sol·licitud de modificació. Transcorregut el dit termini sense pronunciament exprés, la universitat ha de considerar acceptada la seva proposta.

3. Les modificacions acceptades que afectin l'apartat 5.1 de la memòria per a la sol·licitud de verificació de títols oficials inclosos a l'annex I donen lloc a una nova

publicació del pla d'estudis d'acord amb el que estableix l'article 26.3 d'aquest Reial decret.

Així mateix, en el supòsit que les modificacions acceptades afectin els termes de la denominació del títol inclosos en la seva resolució de verificació, el rector o rectors han d'ordenar la publicació de les modificacions esmentades en el "Butlletí Oficial d'Estat" i en el butlletí oficial de la corresponent comunitat autònoma.

4. En cas que les modificacions no siguin acceptades o només ho siguin parcialment, l'ANECA o l'òrgan d'avaluació corresponent ha de remetre en el termini màxim de tres mesos l'oportú informe al Consell d'Universitats, que n'ha d'emetre resolució d'acord amb el contingut del dit informe i ha de notificar la resolució corresponent a la universitat, a la comunitat autònoma o comunitats autònomes corresponents i al Ministeri d'Educació, tot això en el termini màxim de sis mesos des de la data de recepció de la sol·licitud de modificació. La falta de resolució expressa en el termini esmentat permet considerar estimada la sol·licitud.

Contra aquesta resolució la universitat pot interposar l'oportuna reclamació, que s'ha de substanciar pels tràmits que preveuen els apartats 9 a l'11 de l'article 25.

5. El Ministeri d'Educació ha de donar trasllat al RUCT de totes les modificacions acceptades en els plans d'estudis d'acord amb el que estableix aquest article, a fi de procedir a la seva corresponent inscripció.»

Disset. S'afegeix un nou apartat 3 a la disposició addicional cinquena amb la redacció següent:

«3. El títol de doctor atorgat per l'Institut Universitari Europeu de Florència és equivalent a tots els efectes al títol de doctor expedit per una universitat espanyola de conformitat amb aquest Reial decret.»

Divuit. S'afegeix una disposició addicional dotzena amb la redacció següent:

«Disposició addicional dotzena. *Verificació de titulacions conjuntes internacionals Erasmus Mundus.*

Les titulacions conjuntes creades mitjançant consorcis internacionals en les quals participin institucions d'Educació Superior espanyoles i estrangeres i que hagin estat avaluades i seleccionades per la Comissió Europea en convocatòries competitives com a programes d'excel·lència amb el segell Erasmus Mundus, s'entén que disposen de l'informe favorable de verificació a què es refereix l'article 24 del present Reial decret.

A aquests efectes la universitat sol·licitant ha d'enviar al Ministeri d'Educació la proposta del pla d'estudis aprovada per la Comissió Europea juntament amb el Conveni corresponent del consorci i la carta de notificació d'haver obtingut el segell Erasmus Mundus a què es refereix el paràgraf anterior, així com un formulari adaptat que proporcioni les dades necessàries per a la inscripció del corresponent títol en el RUCT.

El Ministeri d'Educació ha d'enviar l'expedient al Consell d'Universitats als efectes d'emetre la corresponent resolució d'acord amb el que disposa l'article 25.»

Dinou. S'afegeix una disposició addicional catorzena amb la redacció següent:

«Disposició addicional catorzena. *Informació sobre el sistema universitari espanyol.*

La Secretaria General d'Universitats, amb l'acord previ de la Conferència General de Política Universitària, ha d'impulsar i coordinar la creació d'un sistema integrat i general d'informació en el qual han de participar les universitats i comunitats autònomes. Aquest sistema ha de permetre donar cobertura a les necessitats d'informació del conjunt del sistema universitari espanyol i ha de facilitar a l'Agència

Nacional d'Avaluació de la Qualitat i Acreditació (ANECA) i als òrgans d'avaluació que la Llei de les comunitats autònomes determini la informació necessària per portar a terme els procediments relatius al seguiment i acreditació dels títols universitaris oficials, que preveu aquest Reial decret.

Aquest sistema d'informació ha de ser atès amb els recursos personals i materials de què disposa la Secretaria General d'Universitats.»

Vint. S'afegeix un incís final a la lletra a) de la disposició transitòria segona, que queda redactada en els termes següents:

«a) Als estudiants que hagin iniciat estudis universitaris oficials conforme a anteriors ordenacions, els són aplicables les disposicions reguladores per les quals hagin iniciat els seus estudis, sense perjudici del que estableix la disposició addicional segona d'aquest Reial decret, fins al 30 de setembre de 2015, en què quedaran definitivament extingides. No obstant això, les universitats, sense perjudici de les normes de permanència que siguin aplicables, han de garantir l'organització de com a mínim quatre convocatòries d'examen en els dos cursos acadèmics següents a la dita data d'extinció.»

Vint-i-u. Es modifica l'annex I, relatiu a la memòria per a la sol·licitud de verificació de títols oficials, que queda redactat en els termes següents:

«ANNEX I

Memòria per a la sol·licitud de verificació de títols oficials

La present memòria configura el projecte de títol oficial que han de presentar les universitats per a la seva corresponent verificació. El projecte constitueix el compromís de la institució sobre les característiques del títol i les condicions en què s'han de dur a terme els ensenyaments. En la fase d'acreditació, la universitat ha de justificar l'ajust de la situació del que s'ha fet amb el que s'ha proposat en el projecte presentat, o justificar les causes del desajust i les accions realitzades en cadascun dels àmbits.

La formalització de la memòria que ha d'acompanyar la sol·licitud de verificació dels títols s'ha de materialitzar a través del suport informàtic desenvolupat a aquest efecte pel Ministeri d'Educació.

El dit suport informàtic ha d'establir els mecanismes necessaris a fi que les universitats hagin de consignar en una sola vegada la informació relativa als aspectes que siguin comuns a tots els plans d'estudis.

1. *Descripció del títol*

1.1 Denominació.

1.2 Universitat sol·licitant, i centre o centres responsables dels ensenyaments conduents al títol, o si s'escau, departament o institut. En cas de títols conjunts, s'han d'esmentar totes les universitats, ja siguin espanyoles o estrangeres, que han dissenyat conjuntament el pla d'estudis i que el presenten conjuntament per a verificació a través d'una única sol·licitud. En aquests casos s'ha d'aportar el corresponent conveni. Tipus d'ensenyament de què es tracta (presencial, semipresencial, a distància, etc.).

1.3 Nombre de places de nou ingrés ofertes (estimació per als primers 4 anys en el cas de títols de grau i per als 2 primers anys en el cas de títols de màster).

1.4 Nombre mínim de crèdits europeus de matrícula per estudiant i període lectiu i, si s'escau, normes de permanència. Els requisits plantejats en aquest apartat han de permetre als estudiants cursar estudis a temps parcial i han d'atendre a qüestions derivades de l'existència de necessitats educatives especials.

1.5 Resta d'informació necessària per a l'expedició del suplement europeu al títol d'acord amb la normativa vigent.

2. Justificació

2.1 Justificació del títol proposat, que argumenti el seu interès acadèmic, científic o professional.

2.2 En el cas dels títols de graduat o graduada: referents externs a la universitat proponent que avalin l'adequació de la proposta a criteris nacionals o internacionals per a títols de similars característiques acadèmiques. Poden ser:

Llibres blancs del Programa de Convergència Europea de l'ANECA (www.aneca.es, secció llibres blancs).

Plans d'estudis d'universitats espanyoles, universitats europees i internacionals de qualitat o interès contrastat,

Informes d'associacions o col·legis professionals, nacionals, europees, d'altres països o internacionals,

Títols del catàleg vigents a l'entrada en vigor de la Llei orgànica 4/2007, de 12 d'abril, per la qual es modifica la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats.

Altres, amb la justificació de la seva qualitat o interès acadèmic.

2.3 Descripció dels procediments de consulta interns i externs utilitzats per a l'elaboració del pla d'estudis. Aquests poden haver estat amb professionals, estudiants o altres col·lectius.

3. Competències

3.1 Competències generals i específiques que els estudiants han d'adquirir durant els seus estudis, i que siguin exigibles per atorgar el títol. Les competències proposades han de ser avaluables. S'han de tenir en compte els principis que recull l'article 3.5 d'aquest Reial decret.

3.2 S'han de garantir, com a mínim, les competències bàsiques següents, en el cas del grau, i les altres que figurin en el Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior, MECES:

Que els estudiants hagin demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi;

Que els estudiants sàpiguin aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una manera professional i posseeixin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi;

Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica;

Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat;

Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

3.3 S'han de garantir, com a mínim, les competències bàsiques següents, en el cas del màster, i les altres que figurin en el Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior, MECES:

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi;

Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis;

Que els estudiants sàpiguen comunicar les seves conclusions –i els coneixements i raons últimes que les sustenten– a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats;

Que els estudiants posseeixin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que ha de ser en bona mesura autodirigida o autònoma.

3.4 S'han de garantir, com a mínim, les competències bàsiques següents, en el cas del doctorat, i aquelles altres que figurin en el Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior, MECES:

Que els estudiants hagin demostrat una comprensió sistemàtica d'un camp d'estudi i el domini de les habilitats i mètodes de recerca relacionats amb el camp esmentat;

Que els estudiants hagin demostrat la capacitat de concebre, dissenyar, posar en pràctica i adoptar un procés substancial de recerca amb serietat acadèmica;

Que els estudiants hagin realitzat una contribució a través d'una recerca original que amplii les fronteres del coneixement desenvolupant un corpus substancial, una part del qual mereixi la publicació indicada a escala nacional o internacional;

Que els estudiants siguin capaços de realitzar una anàlisi crítica, avaluació i síntesi d'idees noves i complexes;

Que els estudiants sàpiguen comunicar-se amb els seus col·legues, amb la comunitat acadèmica en conjunt i amb la societat en general sobre les seves àrees de coneixement;

Que se'ls suposi capaços de fomentar, en contextos acadèmics i professionals, l'avanç tecnològic, social o cultural dins d'una societat basada en el coneixement.

4. *Accés i admissió d'estudiants*

4.1 Sistemes accessibles d'informació prèvia a la matriculació i procediments accessibles d'acollida i orientació dels estudiants de nou ingrés per facilitar la seva incorporació a la universitat i als ensenyaments.

4.2 Si s'escau, sempre autoritzades per l'administració competent, indicar les condicions o proves d'accés especials. Així mateix, s'han d'indicar els criteris d'admissió als ensenyaments oficials de màster així com els complements formatius que, si s'escau, estableixi la universitat d'acord amb el que preveu l'article 17 d'aquest Reial decret.

4.3 Sistemes accessibles de suport i orientació dels estudiants una vegada matriculats.

4.4 Transferència i reconeixement de crèdits: sistema proposat per la universitat d'acord amb els articles 6 i 13 d'aquest Reial decret.

4.5 En els supòsits en què la universitat pretengui oferir un disseny curricular concret (curs pont o d'adaptació) per al accés als ensenyaments de grau per part de titulats de la anterior ordenació, s'han de concretar tots els aspectes relatius a aquest disseny curricular, així com els relatius als criteris i condicions d'accés a aquest.

4.6 Descripció dels complements formatius necessaris, si s'escau, per a l'admissió al màster, d'acord amb el que preveu l'article 17.2.

5. Planificació dels ensenyaments

5.1 Estructura dels ensenyaments:

- a) Denominació del mòdul o matèria.
- b) Contingut en crèdits ECTS.
- c) Organització temporal: semestral, trimestral o setmanal, etc.
- d) Caràcter obligatori o optatiu.

Taula 1. Resum de les matèries que constitueixen la proposta en un títol de graduat i la seva distribució en crèdits

Tipus de matèria	Crèdits
Formació bàsica	
Obligatòries	
Optatives	
Pràctiques externes (si s'inclouen)	
Treball fi de grau	
Total	

Taula 2. Resum de les matèries que constitueixen la proposta en un títol de màster universitari i la seva distribució en crèdits

Tipus de matèria	Crèdits
Obligatòries	
Optatives	
Pràctiques externes (si s'inclouen)	
Treball fi de màster	
Total	

5.2 Procediments per a l'organització de la mobilitat dels estudiants propis i d'acollida. Ha d'incloure el sistema de reconeixement i acumulació de crèdits ECTS.

5.3 Descripció dels mòduls o matèries d'ensenyament aprenentatge que constitueixen l'estructura del pla d'estudis, i que incloguin les pràctiques externes i el treball de fi de grau o màster, d'acord amb la taula següent:

Taula 3. Model de taula per a cada mòdul o matèria del pla d'estudis proposat

Denominació del mòdul o matèria:	
Competències que adquireix l'estudiant amb el dit mòdul o matèria.	A definir per la universitat.
Breu descripció dels seus continguts.	A definir per la universitat.
Activitats formatives amb el seu contingut en crèdits ECTS, la seva metodologia d'ensenyament aprenentatge i la seva relació amb les competències que ha d'adquirir l'estudiant.	A definir per la universitat.
Sistema d'avaluació de l'adquisició de les competències i sistema de qualificacions d'acord amb la legislació vigent.	A definir per la universitat.

6. *Personal acadèmic*

Descripció del professorat i altres recursos humans necessaris i disponibles per portar a terme el pla d'estudis proposat

7. *Recursos materials i serveis*

7.1 Justificació que els mitjans materials i serveis disponibles propis i, si s'escau, concertats amb altres institucions alienes a la universitat (espais, instal·lacions, laboratoris, equipament científic, tècnic o artístic, biblioteca i sales de lectura, noves tecnologies, etc.), són adequats per garantir l'adquisició de competències i el desenvolupament de les activitats formatives planificades, i observen els criteris d'accessibilitat universal i disseny per a tots.

7.2 En cas que no es disposi de tots els recursos materials i serveis necessaris en el moment de la proposta del pla d'estudis, s'ha d'indicar la seva previsió d'adquisició.

8. *Resultats previstos*

8.1 Estimació de valors quantitius per als indicadors que es detallen a continuació i la justificació de les dites estimacions. No s'estableix cap valor de referència en aplicar-se aquests indicadors a institucions i ensenyaments de diverses característiques. En la fase d'acreditació s'han de revisar aquestes estimacions, atenent les justificacions aportades per la universitat i les accions derivades del seu seguiment.

Taxa de graduació: percentatge d'estudiants que finalitzen l'ensenyament en el temps previst en el pla d'estudis o en un any acadèmic més en relació amb la seva cohort d'entrada.

Taxa d'abandonament: relació percentual entre el nombre total d'estudiants d'una cohort de nou ingrés que van haver d'obtenir el títol l'any acadèmic anterior i que no s'han matriculat ni en aquest any acadèmic ni en l'anterior.

Taxa d'eficiència: relació percentual entre el nombre total de crèdits del pla d'estudis als quals devien d'haver-se matriculat al llarg dels seus estudis el conjunt de graduats d'un determinat any acadèmic i el nombre total de crèdits en què realment han hagut de matricular-se.

8.2 Procediment general de la universitat per valorar el progrés i els resultats d'aprenentatge dels estudiants en termes de les competències expressades a l'apartat 3 d'aquest annex. Entre ells es poden considerar resultats de proves externes, treballs fi de grau, treballs fi de màster, etc.

9. *Sistema de garantia de la qualitat*

La informació inclosa en aquest apartat es pot referir tant a un sistema propi per al títol com a un sistema general de la universitat o del centre responsable dels ensenyaments, aplicable al títol.

- a. Responsables del sistema de garantia de la qualitat del pla d'estudis.
- b. Procediments d'avaluació i millora de la qualitat de l'ensenyament i el professorat.
- c. Procediments per garantir la qualitat de les pràctiques externes i els programes de mobilitat.
- d. Procediments d'anàlisi de la inserció laboral dels graduats i de la satisfacció amb la formació rebuda i, si s'escau, la seva incidència en la revisió i millora del títol.
- e. Procediment per a l'anàlisi de la satisfacció dels diferents col·lectius implicats (estudiants, personal acadèmic i d'administració i serveis, etc.) i d'atenció als

suggeriments o reclamacions i, si s'escau, la seva incidència en la revisió i millora del títol.

f. Criteris específics en el cas d'extinció del títol.

10. *Calendari d'implantació*

a. Cronograma d'implantació del títol.

b. Procediment d'adaptació, si s'escau, al nou pla d'estudis per part dels estudiants procedents de l'anterior ordenació universitària.

c. Ensenyaments que s'extingeixen per la implantació del corresponent títol proposat.»

Disposició final única. *Entrada en vigor.*

El present Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial d'Estat.»

Madrid, 2 de juliol de 2010.

JUAN CARLOS R.

El ministre d'educació,
ÁNGEL GABILONDO PUJOL